

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	10 kor.
Negyedévre	4 "
Helyben bástos hordva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, augusztus 7.

Moral insanity.

(m) Ki beszél ma erkölcsről?

Erkölc az, a mi hasznos. Így szól az önzés erkölcstana.

Erkölc? Az nincs is, mert minden ember öröklött vérmérsékletének, nevelésének és környezetének befolyása alatt cselekszik. Így beszélnek azok, kik az ember cselekvésében csak a különböző ható erőknek eredőjét látják s minden embert betegnek, illetőleg magától tehetetlen anyagnak tartanak, mint valami üzőt vadat, vagy eldobott követ.

Az erkölcs az változik, mint az emberek felfogása, vagy a flirtek divatja. Így bizonyára csak számító politika beszélhet, mely csak ilyen alapon találhat mentséget cselekedeteire.

Ez valódi rákfeneje korunknak, hogy mindenben csak haszna szerint jár el s ha a társadalom megborad szörnyszülöttétől, akkor kész a mentség a lelki terheltéssel, sőt akad undorító fenhéjazás a lelkiismeret szabadságával, melylyel ma ilyen, holnap olyan irányt lehet követni.

Ez a moral insanity, beteg erkölcs, szomorú tünet korunkban. Szomorú,

mert veszedelmes magára az emberiségre.

Ha ugyanis erkölcsös volna minden, ami hasznos, akkor miért volna elítélendő a lopás, csalás, rablás, uzorászkodás, a munkások béreinek ok nélkül való lefogása, a zsarolás, a börze manipulációjával a termények árának mesterséges leszorítása s sok más oly cselekedet, mely azért is bűnös, mert másnak kártékony, s a cselekvőtől igazságtalanság, mert nem volt joga hozzá. Talán kérde valaki, miért állította fel Isten e tilalmakat? Az próbálja meg élni ilyen rablóbandában, melynek e tilalmak nem okoznak gondot s nem képeznek akadályt s majd meglátja, miye marad, s hányszor fogja biztonságban nyugalomra hajtani az élet hajszájában kifáradt tagjait.

Ha továbbá minden cselekedet az átöröklés, a milió és a nevelés eredménye; akkor tulajdonítsa egyedül önmagának minden szülő fia, vagy leánya becselenségét, tartsunk aljasnak minden társaskört, hol csak valamikor bitang ember megfordult s írják föl minden nevelő tanítészetre, itt lehet megtanulni az ember minden rosszát.

Ha az erkölcs olyan magától változó dolog volna, miért volna akkor felháborító a házastárs hűtlensége, vagy vélt barátunk kétszínűsége.

De az a baj, hogy a moral insanity, a beteg erkölcs hol egyik, hol másik tünete nagyon is jelentkezik korunkban.

Sikkaszt, csal, uzorás, betör, gyilkol, hűtlen, rágalmoz, vagy hazudik valaki és rajta veszt: nem engedik maga útján az igazságot, előbb sanatoriumba vezetik, hogy a kiállott izgalmak okozta betegségből kigyógyítva vigyék a börtönbe, vagy szabadítsák rá újra az emberies társadalomra. Ahol a haszon, a terheltég, vagy a divat képezi az erkölcsöt, ott meg is telik szépen mind a két humanus intézmény, a beteg és fogoly emberiség üdülőhelye.

Bolondot és gazembert, elmebetegintézetet és börtönt sokat produkál és betölt a moral insanity.

Ennek szempontjából sohase lehet tudni, nem ép eszű-e, vagy nem börtönbe való-e, ki elmebetegintézetbe került. Sőt azt kellene mondanunk, hogy a börtönökbe nem rossz, hanem beteg emberek kerülnek mind, s így minden börtönt kórházzá kellene alakítani, s a börtönörök helyett betegápolókat kellene minden fogoly mellé rendelni.

Szegény beteg emberiség, ki is mer téged elítélni?!

Ugy van, ha a moral önzés, betegség és divat, akkor miért ül a bíró székében s miért gyárt egész országgyűlés törvényt?

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A pénz.

Hogy mi a legboldogabb érzés? Én Istenem, bizony azt nehéz volna meghatározni; különben is annyira egyéni a boldogság érzete, hogy lehetetlen általánosítani. Van ember, akit az ital mindenért kárpótol; a játékos a kártyasztáznál éli át élete legszebb óráit; a szerelmes természetű embernek egy futó pillantás mosolya fölér bármivel. De hát voltaképpen a legtöbb ember nem sokat törődik azzal, hogy mi a boldogság; pedig ez is épen olyan fontos életcikkünk, mint akár a jó táplálék, vagy az izléses ruha. En tanulmányoztam a boldogság érzetét és arra a tapasztalatra jutottam, hogy ez is csak úgy szabályozható, mint más emberi dolog. Előidézhetjük szabadon, saját akaratunkból, csak ismernünk kell a lelkünknek azt a pontját, ahol önmagunkat megközelíthetjük. Kissé elvont ez a meghatározás; de majd megvilágítom önöknek . . .

Jean Lepein a mi derék filozófusunk, aztán beszélni kezdett a boldogságról. Erdekes hófehér hajjal övezett, üde, piros arca mosolyogva nézett körül.

— Önök most valami nagyon hatalmas dolgot fognak várni; figyelmeztetem előre, hogy csalódnai fognak . . . Az én legboldogabb érzésemet egy téli délután éltem át. Hej, nagyon régen volt, fél évszázad előtt még . . . akkor bizony nem minden nap volt ebédem és nagyon ritkán feküdtem le jólakottan. Mint atéle szegény ördög, akit azt élet kivetett a

nagy öklöző emkerörba, kemény tusáját kellett látnom a kenyérharcnak és az emberi önzésnek. Azon a téli estén, vékonyka nyári felöltömben dideregve kóboroltam London utcáin, meg-megálva a ragyogó kirakatok előtt, ahol csupa gazdagság nevetett gúnyosan a szegénységre. A zsebemben két penny, ez volt összes vagyonom, éppen elég arra, hogy egy csésze theát és kenyéret vásároljak vacsorára. Rettenetes éhes voltam, de a világ kincseért sem értem volna be theára, még mielőtt az általános ebéd ideje elérkezik; az ilyen sovány ebédeim alkalmával ugy szoktam magam kárpótolni, hogy a szomszéd étkezők pecsenyéjének illatát érzem és higgyék el, ez is egy neme az ebédelésnek, nekem legalább meglelt.

Amint a Bond-street előkelő sorába értem, egyszerre valaki megfogta a kezemet. Felpillantottam; egy szürke szakállas, sovány, hórihorgas ur állott meg pillanatra velem szemben és minden megjegyzés nélkül a zsebembe nyult. Hirtelen azt hittem, hogy tolvaj; de magam is elmosolyodtam e föltevésben és tovább indultam, nem sokat törődve a kis jelenettel. Amikor azonban néhány lépéssel odább értem, az előbbi ur ismét elém került és jelentőségteljes pillantással intett hogy nézzek a zsebembe. Belenyultam a zsebembe és csaknem ijedten huztam elő abból egy duzzadt tárcát. Csak egy pillantást kellett belé vetnem, hogy tisztába legyek hirtelen gazdagsággal. Aranyak és ezüst shillingek csinos tábora villogott felém az erszényből. A megindultság oly erősen mekapott hogy meg sem tudtam köszönni ismeretlen jótévedőnek az adományt; ő pedig leirhatatlan

arckifejezéssel állott félre az utból, gyönyörködve határtalan érzésben, amely a színek egész skáláját játszotta át az arcomon . . . Ezen az estén nálam boldogabb ember Londonban nem volt.

Hosszu idő mult el azóta, de azt a pillanatot életemnek nem tudom feledni. Hanem az én örömem emléke sokkal inkább elmosódott bennem, mint annak ez arcnak a kifejezése, amelylyel az az ismeretlen ur a boldogságomat nézte. Ez az arc kísért egész életemen át s ma is oly élénken látom, mint akkor. Igen uraim, ez az arc tanított meg arra, hogy mi az életben a legboldogabb érzés. Akkor, azon a téli estén, nem én voltam az igazi boldog hanem az az ismeretlen ember . . .

* * *

Jean Lepein aztán tovább mesélt;

— Harminc éves koromban kezdett a szerencse a kegyébe fogadni. Természetesen nem ment rohamosan a dolog, de a vagyonygyűjtésre az első lépést megtettem. Nem akarom azonban elmondani azt, hogyan duzzadt mind tartalmasabbá a tőkém; elég annyi, hogy ma gazdag vagyok. Az étvágyam azonban ma sem nagyobb, mint husz éves koromban volt; most sem vásárolhatok több levegőt a pénzemért; egy szóval, a pénz önmagában nem tesz boldoggá. Talán én is elfásultam volna, mint a többi gazdagok, ha a Bond-streetbeli ember meg nem tanított volna a gazdagság legközvetlenebb gyönyörére.

Most pedig ne higgyék önök, hogy dicsekvés az, amit mesélek. Nem, nem; ez a legkö-

Törvény beteget nem kötelez, divatot nem szabályoz, önzésnek nem mindig hasznos! Ha a moralban semmi sem állandó, semmi sem kötelező, akkor nem lehet sem a bűnöst elítélni, sem a bírót igazságosságra szorítani, — sem kormányt vádolni.

Ha valaki ezt tenni akarja, akkor el kell ismernie, hogy az erkölcs állandó, abszolút és örök, mint az Isten; és nem relativ és változó, mint az ember.

Aki azonban azt tanítja, vagy írja, hogy az erkölcs relativ dolog, változik az idővel, az emkerekkel, a divattal, a hatalommal, az veszedelmes ember és nem filozófus, hanem bolondot beszél.

Uj választások májusban. A Magyar Esti lap írja: Teljesen megbízható helyről az alábbi értesítéseket kaptuk a kormány jövő évi terveit illetőleg:

Osszel, mihelyt a delegációk befejezik a kiegyezési tárgyalásokat, a Ház belekezd természetesen a költségvetés tárgyalásába. Terv szerint ez januárig fog elhúzódni. Akkor aztán még néhány elkerülhetetlenül szükséges, adminisztratív jellegű törvényjavaslatot fog a kormány a Ház elé terjeszteni.

Ha ezzel készen lesznek, haladéktalanul rá akar térni a kormány a választói jog reformjának kérdésére.

Most még semminemű adatunk sincs arról, hogy milyen méretű és irányu lesz ez a reform. A belügyminiszteriumban a nyári folyamán tényleg lázasan dolgoznak a javaslaton, de kiszivárgó hírek szerint ez a javaslat nem az általános, egyenlő és községenkénti választói jogot fogja tartalmazni, hanem csupán a választói jognak bizonyos kiterjesztését.

Eppen ez magyarázza meg szenzációs és teljesen megbízható helyről jött értesülésünket, hogy a kormány nyomban a javaslat letár-

zónságesebb számító önzés, amit hallanak. Tudniillik azt, hogy én a pénzt mások számára költöm el. Ajándékozok, két kézzel, boldognak-boldogtalannak, a szerint, a hogy a sors véletlenül elem vezet az áldozatot. Különös elöszeregettel választom én is hideg téli napokat, amikor a szegénység kétszeresen nehéz és természetesen a könyörületesség kétszeresen hat. Kisétálok a nagy boulevardra, ahol a fényűzés keretében legélesebben ri elő a nyomorgó ember alakja. Sétálok, látszólagos közönnyel, de közben fürkészve kutatom a magam emberét, aki engem fog boldoggá tenni azzal, hogy gyönyörködhetem a váratlan szerencseáldás hatásán, amit az arcáról majd leolvasok. Nincs az a színház, uraim, amely oly tökéletes hatással lenne, mint az ilyen néma jelenetek. Aki egyszer látott határtalan örömtől megdöbbenett emberi arcot, az okvetlenül megismétli a pénz e játékát. Hanem természetesen nem néhány fillérről legyen szó; pénz, még pedig sok pénz kell ahhoz, hogy belekérjen a szívbe. Sőt szinpadiaság is illik a hatás fokozásához. Én rendszeren külön e célra néhány megtömtött erszényt hordok magamnál és a mód, amelylyel kiszemelt embernek a kezébe csúztatom, mindig igazi theatrália.

Husz év óta üzem már ezt a szórakozást és őszintén szólva, többre tartom a legraffináltabb izlésű szinpad művészeténél azt a színházi élvezetet, amelyet az utca nyújt nekem, — szolt befejezésül öreg barátunk s maga kacagott fel aztán, hogy leplezte magát.

J. H. Rosny.

gyalása után a Házat feloszlatja és az új választásokat kiírja még május folyamán.

A kormány biztosan számít arra, hogy óriási többségével, amelynek egysége ma még nincsen teljesen megbontva, okvetlenül keresztül fogja tudni hajtani ezt a javaslatot márciusban és áprilisban és májusban bizalommal kérheti hozzá a nemzet jóváhagyását.

*

Hajlandók vagyunk a Magyar Estilap szenzációs közléseit az uborkaszazon és a nyári nagy meleg számlájára elkönyvelni. Az egész híresztelés nyilván kacsahápgóság.

Távozó főispán. Székely György brassói főispán, mint hírlík, a legközelebb megváltik állásától. Helyére Mikes Zsigmond gróf ozorai földbirtokos van kiszemelve.

A kolozsvári képviselőválasztás. Kolozsvárról táviratozzák: Kolozsvár város I. kerületében ma folyt le a képviselőválasztás. Négy jelölt mérkőzött a mandátumért: *Kecskemethy István, Böhm Mihály, Deák Antal és Hevessy József* asztalosmester. A választás reggel 8 órakor kezdődött. A polgárok két küldöttség előtt szavaztak. A szavazás rendkívül lassan folyt.

Déli egy órára leszavaztak:

<i>Kecskemethy</i>	266
<i>Böhmre</i>	112
<i>Deákra</i>	108
<i>Hevessyre</i>	88

Délután háromnegyed öt órakor ez a szavazatok állása:

<i>Kecskemethy</i>	399
<i>Böhm</i>	355
<i>Deák</i>	235
<i>Hevessy</i>	236

A választás folyik. Valószínűleg abszolút többséget senki sem kap a jelöltek közt, hanem Kecskemethy és Böhm: közt pótválasztásra kerül a sor.

Három év a Gyermekkorház történetéből.

A Sztarovecky-gyermekkorház választmányának legutóbbi gyűlése alkalmából megemlékeztünk arról az áldásos működésről, melyet ez a derék intézmény kifejt. Most jelent meg a gyermekkorház érdemes igazgató főorvosának dr. Schiff Ernőnek jelentése a gyermekkorház első három évi működéséről. Ebből adjuk a következő érdekes adatokat:

Ha most összegezem a gyermekkorház első 3 évi működését, úgy az számokban kifejezve a következő adatokat nyújtja.

Az ingyenes rendelő órán megfordult összesen 3998, tehát kerek számban 4000 beteg gyermek (ez a szám is alatta áll a valóságnak, mert gyakran megtörténik hogy a rendes időn kívül jelentkező ingyenes beteg, ha baja jelentéktelen, nem lesz bejegyezve). Hogy ez a 4000 beteg gyermek hány orvosi rendelésben részesült, hogy tehát egy beteg gyermek betegségenek tartama alatt hányszor fordult meg az intézetben, erre nézve pontos adatokkal nem rendelkezem.

Fekvő betegként kezeltetett a 3 év alatt 704 gyermek, összesen 20714 ápolási nappal. Egy egy beteg átlagos ápolási időtartama 29,4 nap. A 704 gyermek közül elbocsátott 633, elhalt összesen 49, a folyó évi kezelésre visszamaradt 22.

Az elbocsátott 633 gyermek közül gyógyulva hagyta el az intézetet 459 azaz 68,8 százalék, javultan 132 azaz 17,7 százalék, javulatlan 42 azaz 6,5 százalék. A halálozási százalék átlagban 7,1.

A betegforgalom emelkedésének arányában napi ápolási díj fokozatosan le lett szállítva az első évi 1 korona 90 fillérről 1,64 koronára, a második 1,60 koronára, a harmadik évben, a folyó évben a kórház kibővítéséből tehát emelkedő betegforgalomból kifolyólag az ápolási díj 1 korona 50 fillérré szállott alá s mint méltóztattak a jövő évi költségelőirányzatban hallani, a leszállítás még mindig fokozatos folyamatban van.

Az élelmezés naponként, az élelmezési napok alapján számítva az első évben — világi ápolónők és házvezetőknél mellett — 39,1 fillérbe, a második évben — az apácák vezetése mellett — 33 fillérbe, a 3-ik évben 34,1 fillérbe került. Hogy az élelmezés a kívánalmaknak minden tekintetben megfelelő, arról bárki személyesen szerezhet meggyőződést, ha az étkezés idején kórházunkba betekint, vagy ha betekint rendszeresen vezetett kórtörténeti lapjainkba, ahol a hétről hétre végzett testsúlymérések pontosan fel vannak jegyezve.

Felszerelésünk különben ami az ágyakat, ágyneműket és teheneműket illeti elsőrendű s bármely nagyobb gyermekkorházzal kiállja a versenyt, egyéb tekintetben is megfelelő, úgy hogy ma a kórházi felszerelés leltári értéke közel 10500 koronára rug. A hiányok a szükséghez képest fokozatosan lesznek kiegészítve.

Nem szabad felednünk, hogy a gyermekkorház mai látszólagosan teljesen megfelelő berendezése mellett is csak provisorikus jellegű, az adott viszonyoknak ugyan megfelelő, de a mutatkozó kereslet mellett előbb-utóbb egy nagyobb terjedelmű, teljesen a kor színvonalának megfelelő új gyermekkorháznak lesz helyet adandó.

Már pedig éppen nem volna céltévesztett dolog ennek már jó eleve megvetni az alapját. De ettől eltekintve — ami pedig előre láthatólag aligha várat sokáig magára, — maga a kórházi felszerelés is csak egyoldalulag nevezhető mintaszerűnek. Mintaszerű ugyanis a berendezés a gyakorlati szempontoknak megfelelőleg, de tudományos színvonalról éppen nem lehet szó.

Amde jól van, mondja valaki, hogy a tudományos berendezés hiánya az én saját ügyem és ha tudományos ambícióim vannak, hozzak érte magam áldozatot. Ezt is elfogadom. De van a mi kórházi intézményünknek egy nagy hiány, mely már nagyon is közügy és a mely nagyon is érdemes arra, hogy rajta segítsünk, ha másképp nem, úgy társadalmi akció útján. Értem alatta a szegény bejáró beteg gyermekeknek ingyen gyógyszerrel való ellátását.

Társadalmi uton kellene egy alapot teremteni, amelyből olyan szegény gyermekek vényei, akik maguk nem képesek a gyógyszert beszerezni, fedeztessenek.

A »Fehér kereszt« egyesület alig fordíthatná hasznosabb célra jövedelmét, mintha ezt a humánus intézményt támogatná. Tényleg a »Fehér kereszt« egyesület az, mely a Temesvárovi fennálló gyermekpoliklinikán évenként körülbelül 1500 koronát fordít e célra. Azt hiszem, hogy az illetékes ténylezők bevonásával itt is meglehetne ez intézményt valószínűsíteni.

És még egyet. Számtalanszor fordul elő, hogy a fekvő osztályon kezelt beteg gyermek hozzátartozói oly szegények, hogy még a legszükségesebb ruházattal sem tudják azt ellátni, úgy hogy mikor felgyógyulva az intézetet elhagyja, csikorgó téli hidegben egy ingecskebe öltözött, mezitláb, az anyja fogyatékos nagy kendőjébe burkolva távozik az otthonába.

Azt hiszem, e tekintetben is érdemes volna illetékes helyen lépéseket tenni.

Az orosz forrongás.

Azokkal a híresztelésekkel szemben, melyek az európai sajtó egy részében gomba módra teremnek, az orosz kabinet huzódó megalakítása miatt, újabban a pétervári távirati ügynökség nyilván rámutat egy jelentésében a kabinetalakítás nehézségeinek valódi okára. Guncsov és Loov tehát nem azért vonakodtak tárcát vállalni Stolypin kabinetjében, mintha az orosz forradalmárok törekvéseit és magatartását helyeselnék, hanem mert nagyobb szolgálatot véltek tehetni, ha a higgadt szociális erőket maguk közé vonják a kormány által tervbe vett reformok keresztülvitelénél.

Stolypin tehát kénytelen volt más politikusokat tárcával megkínálni s mint jelentik, a kereskedelem- és földművelésügyi tárcára is akadt embere, kiknek kinevezéséről előterjesztést is tett már Péterhofban.

A forradalmárok ez alatt, hogy az általános sztrájk is csödtöt mondott, tanácskoznak és egyetemes fellépés helyett egyes apró gáztekkel elkövetésével adnak életjelt magukról.

Titokban azonban folyik a rendszeres izgatás országszerte, talán hogy elkészítsék újra a talajt az erőszakos forradalmi fellépésre, ha ugyan a kormány erélyén hajótörést nem szenved megint forradalmi szándékuk.

Távirataink:

Szebasztopol.

Szebasztopol, augusztus 7. Eddig körülbelül 20.000 polgári egyén hagyta el a várost, a katonai zendüléstől való félelemből. *Skydlov* tengernagy nyugtalan nagyon egyrészt a szárazföldön levő tüzerek, másrészt a kikötőben időző hajók legénysége miatt. Minden hivatalos cáfolat dacára fentartják a hirt, hogy két hadihajó a lázadók kezére birt.

Fenyegető levelek.

Pétervár, aug. 7. Minthogy Péterhofba sűrűn érkeznek ismét fenyegető levelek, az őrséget két gárda ezreddel megerősítették. Péterváron ez idő szerint 40.000 katoná van összpontosítva.

A bujtogatás folyik.

Moszkva, aug. 7. Ma néhány forradalmi tüntetés rendezésére nélkül mult el. A kurti vasutállomás közelében egy forradalmi tömeg megtámadta a dolgozó vasuti személyzetet. Katonaszág közbelépésére volt szükség.

A bujtogatás titokban folyik s a forradalmárok az általános politikai sztrájk tervének szeretnék megnyerni az orosz népet.

Uj miniszterek kinevezése.

Pétervár, augusztus 7. *Stolypin* miniszterelnök ma terjesztette elő Péterhofban az új miniszterek kinevezésére vonatkozó javaslatát kétségtelennek tartják, hogy a cár alá fogja írni *Filipovovnak* kereskedelmi és *Vaszilcskovitsnak* földművelésügyi miniszternek való kinevezését.

Ellopott okmányok.

Szebasztopol, aug. 7. E hó 5-én éjjelen néhány ismeretlen egyén becsengetett a város központján fekvő katonai törvényszék főkapuján. A kapus kérdésére kijelentették, hogy a haditörvényszék elnökétől hoznak táviratot. A mikor a portás a kaput kinyitotta, hárman megrohanták, megkötözték, szeméit bekötötték és a kapu aljában hagyták. Az ismeretlenek azután behatoltak az irodába, ahol felfeszítettek egy szekrényt, ameyből a hajóraj zendülésére vonatkozó okmányokat, mintegy husz kötetet, továbbá a Schmidt hadnagy ügyére vonatkozó fascikulust az összes okiratokkal elvitték.

A hadügyminiszter lemondása.

Pétervár, augusztus 7. Rüdiger hadügyminiszter hír szerint benyújtotta lemondását.

Bombamerénylet.

Berlin, aug. 7. Rigából jelentik: A Mitter külváros polgáraiból önvédelem céljára alakult céllövő egyesület ellen a forradalmárok merényletet követtek el. Amikor épen céllövőgyakorlat volt, a lövőtérren egy pokolgép, mely gyújtószinórral volt ellátva, felrobbant. Két ember súlyosan, többen könnyen megsebesültek.

Kikötő munkások sztrájkja.

Rosztov, (a Don mellett) aug. 7. Az összes kikötőmunkások sztrájkba léptek. Minthogy a sztrájknak célja kizárólag a hajómunkások támogatása, a kikötői munkások semmiféle követeléssel nem álltak elő.

Az általános sztrájk kudarca.

Pétervár, aug. 7. Az általános sztrájk kudarca miatt tegnap éjjel Moszkvában az iparos-egyesületek gyűlést tartottak, hogy határozatokat hozzanak.

A kronstadti zendülés elítéltjei.

Pétervár, augusztus 7. A pétervári távirati ügynökség kijelenti, hogy egy lapnak az a hire, miszerint Kronstadtban az utolsó felkelés tervezői közül 300-at a haditörvényszék halálra ítélte és az ítéletet mindjárt végre is hajtották, teljesen alaptalan. A vizsgálatot még be sem fejezték.

A kabinetalakítás nehézségei.

Pétervár, aug. 7. Több külföldi hírlap azon jelentéseivel szemben, mely szerint egyes személyiségek nem mutatkoznak hajlandónak a Stolypin-kabinetben való tárcavállalásra, a pétervári távirati ügynökség felhatalmazást nyert a következők kijelentésére: A duma feloszlata után és azon cári manifesztum kihirdetése után, mely bejelenti, hogy Miklós cár reformokat akar keresztülvinni, a kormány természetesnek tartotta hogy a miniszteri tárcákat oly politikusoknak ajánlja fel, kik felvették programjukba a reformoknak törvényes uton való keresztülvitelét. A kormány ugy a kabinet állását, valamint a keresztülvendő politikai programot biztosítottak véli.

A kormány törekvései azonban akadályokba ütköztek. Azon politikusok, akiknek a kabinetbe kellett volna lépniök, külön csoportot akartak alakítani. Ez azonban nem sikerült nekik. A cár Lvovot és Gucskovét hosszas kihallgatáson fogadta, mely alkalommal a politikusok kijelentették, hogy azt hiszik, a reformok keresztülvitelénél nagyobb szolgálatot tehetnek mai hatáskörükben, amely abban áll, hogy a higgadt szociális erőket maguk köré vonják. A kormány szilárdan ragaszkodik szándékához, amely abban áll, hogy rendet erélyes és határozott módon újból helyreállítja, tekintve hogy rendelkezésére állnak a szükséges erők és eszközök e cél elérésére.

A kormány a szükséges reformokat, amelyek hivatottak Oroszországban a törvényes rendet újból helyreállítani, teljes határozottsággal és erélyességgel fogja előkészíteni és a törvényeknek korlátain belül haladéktalanul megkezdi azoknak megvalósítását.

Minisztertanács.

Pétervár, augusztus 7. A minisztertanács legközelebb foglalkozik a pénzügyminiszternek azon indítványával, mely szerint a tranzkaukázusi vasuton a petroleum kiviteli tarifái ideiglenes rendelkezés alapján leszállítottanak.

A holnapi közgyűlés.

Nagyvárad város törvényhatósága holnap délután esetleg a rákövetkező napok délutánján tartja meg augusztus havi közgyűlését. A közgyűlés tárgysorozata nem zavarja meg az uborkaszegzon harmoniáját. Átnézve az egész sorozatot, nem találunk oly pontot, mely erősebb vitát provokálna, minden pont igazi nyári közgyűlésbe való és bizonyára nem fogja felmelegíteni a bizottsági tagokat. A közgyűlés tárgysorozatát az alábbiakban adjuk:

1. A polgármester jelentése az előző havi közigazgatás állapotáról.
2. A tanács előterjesztése a vágóhídi jégkamarákból elfogyott jég tárgyában beadott interpellációra.
6. A tanács előterjesztése Somogyi Károly szinigazgató hátraléka tárgyában beadott interpellációra.
4. A tanács előterjesztése Papp Emerentia volt községi iskolai tanítónő temetési költségei kiutalásának engedélyezése tárgyában.
5. A tanács előterjesztése Borzássi Béla festőművész ösztöndíj iránti kérvénye tárgyában.
- 6.—10. Köztérvelési ügyek.
11. A tanács Ganz és társa céggel a vilamos telephez szállítandó gép, s kazán szállításra kötött szerződést jóváhagyás végett beterjeszti.
12. A tanács Keszthelyi Lászlóval a velencei parton levő telekre kötött adásvételi szerződést jóváhagyás végett beterjeszti.
13. A tanács Madarász Gyula és társával a kőműves és ács munkákra kötött vállalati szerződést jóváhagyás végett beterjeszti.
14. A tanács Mátéh István és társával a mázoló munkákra kötött szerződést jóváhagyás végett beterjeszti.
15. Bordé Ferenc főjegyző 6 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme.
16. Gerő Armin rendőrfőkapitány 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme.
17. Lakos Lajos levéltárnoknak 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme.
18. Novák János adópénztári ellenőr 4 heti;
19. Zilahy Kálmán fogalmazó 4 heti;
20. Klemens Péter számtiszt 4 heti;
21. Szolcsányi Béla közig. gyakornok, tb. aljegyző 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme.
22. Zeke Ferenc irodatiszt 4. heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme.
- 23.—25. Előleg iránti kérvények.
26. Gergely Agoston adóvégrehajtó 4 heti szabadságidő engedélyezése iránti kérelme.

UJDONSÁGOK.

Nagyvárad—Püspökfürdő—Féliczfürdő.

		S z e m é l y v o n a t				
Nagyvárad állomás	ind.	8.08	10.05	2.26	4.44	8.44
Várad-Velence	"	8.12	10.15	2.38	4.55	8.55
Rontó	"	8.28	10.29	2.52	5.09	9.08
Püspökfürdő	"	8.38	10.40	3.02	5.19	9.18
Féliczfürdő	érk.	8.50	10.52	3.14	5.31	9.30

Féliczfürdő—Püspökfürdő—Nagyvárad.

		S z e m é l y v o n a t				
Püspökfürdő	ind.	8.38	10.40	3.02	5.19	9.15
Féliczfürdő	"	8.55	10.57	3.19	5.34	9.38
Rontó	"	9.02	11.04	3.26	5.51	9.45
Várad-Velence	"	9.15	11.17	3.39	5.54	9.54
Nagyvárad állomás	érk.	9.25	11.27	3.49	6.04	10.51

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 percig terjedő idő feleto számokkal van jelölve.

A Sirio katasztrófája.

Hirt adtunk olvasóinknak arról a borzalmas katasztrófáról, mely a Sirio kivándorlási hajót Dél-Spanyolországban, a Pálos-fok közelében érte. A hajón levők közül három-négy-százán elpusztultak, sőt a hajótöröttek segítségére sietett halászok közül is sokan oda-vesztek.

A Szivio 500 megmentett utasa Kartagenában szállott partra. A megmentett utasok közt van a párai érsek és Marisany Knoriska a testvérel. A katasztrófáért a kapitányt és a hajó két tisztjét teszik felelőssé, kiket le is tartóztattak. Eddig 200 ember holttestét fogták ki a tengerből. A megmentett utasok közül többen megőrültek. Politzer Rio de Janeiroi magyar-osztrák konzul, kinek mentőve volt, a mentővet átadta egy asszonynak ki két gyermekével küzködött a hullámok ellen. A konzult mindazonáltal megmentették.

A megmentett utasok közt a karthagenai tengerész miniszternek küldött távirat szerint 348 olasz, 40 spanyol, 14 arab, 10 osztrák, 4 argentinai, 4 szicíliai és 2 montenegrói van, 19 menekültnek még ismeretlen a kiléte.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy *egy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek*, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

Személyi hírek. Des Echerolles Kruspér Sándorné Bädenből tegnap hazaérkezett. — Reismann Mór a kereskedelmi bank vezérigazgatója tegnap Rohitsch Sauerbrunn fürdőbe utazott.

* **Szent István napja Bécsben.** A bécsi Szent István napi ünnepen, melyen, mint már említettük, az ünnepi szent beszédet dr Vučkics Gyula plébános fogja mondani, a szent misét rendszeresen a magyar főpapság egyik tagja tartja. Ez idén a szent mise tartására Palotay László prelátest kérték fel, aki a felkérésnek eleget is fog tenni s a bécsi magyarok ünnepén az ünnepélyes szent misét ő fogja bemutatni.

* **Aranymisés áldozópap.** Hetvenöt életév nagy adomány Istentől az ember számára. Ebből 50 év az Isten szolgálatában nagy érdem Isten és emberek előtt. Olyan férfi, ki a magyar szabadság zászlaját szolgálta ifjú korában, mindenkor rokonszenves élő emléke ama dicsőségteljes időknek. Akinek mindaddig megmaradt derűs kedélye, annak aranyos lehet világnézete s boldogok élete napjai. Ez a férfi a premontrei kanonokrend Nestora, *Lencsés* János, Pece-Szent-Márton érdemekben gazdag plébánosa. Folyó augusztus hó 4-én töltötte be 75-ik életévét s másnap 5-én, vasárnap érte meg áldozópappá való szentelésének 50 éves évfordulóját. Altalános volt a kedélyes, jó Jánosbácsi aranyjubileuma fölött való öröm egész hitközségében, melynek küldöttségéhez más vallásuak is szívesen csatlakoztak s kivánták Nagy Ödön nyugalmazott honvédezes vezetése alatt egy szívvel-lélekkel: Ad multos annos! Ehhez a jó kívánsághoz csatlakozik még a jó Lencsés bácsi széles ismeret-sége.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Schatz Miksa m. kir. pénzügyi segédtitkárt pénzügyi titkárrá a nagyváradi pénzügyigazgatóságához végleges minőségben kinevezte.

* Oroszországi menekülő zsidók

Nagyváradon. Szilágyosomlyón három rongyos szekérre beszufolva várta f. hó 1-én délután, a város háza udvarán 21 oroszországi menekülő zsidó — többnyire asszonyok és apró gyermekek — a főkapitány intézkedését, hogy utjokat *Nagyvárad felé* tovább folytathassák. Mint egy széles, veresképű, napsütött arcú üldözőtt előadta, Oroszország kissenewi kerületének Koleracs községéből, melynek mintegy 5000 keresztény és külön részben lakó 800 zsidó lakója van, június első hetében a huligánok (szocialista gyári munkások) elől menekültek Galícia felé. Ugy adja elő a dolgot, hogy a huligánok köztársaságot akarnak s mindazokat, akik hozzájuk nem állottak, legyilkolással fenyegették. Fenyegetésüket be is váltották, mert sok embert, közöttük vagy száz zsidót is lemészároltak. Ezen meszárlás elől menekült vagy 60—80 család a galíciai határig. Ezek 21-én Nariselin határ városban az erdőn át szöktek a határon Magyarországra. Szándékuk az, hogy *Nagyváradot*, Budapestet, Bécsset *kérelmet* céljából utbaejtve, *Kanadába jussanak*. Érdekes, hogy a határról egész Magyarlaposig, úgy értek el, hogy a *hatóságok sehol sem szöktették őket igazolásra*. Szilágyosomlyóra Nikolajevits, szilágycehi főszolgabíró hivatalos intézkedéséből kedden érkeztek meg s Heimlich Sándor kalauzolásával a szilágyosomlyói hitközség gondoskodott ellátásukról és adományok gyűjtéséről. Szánalom volt nézni a szurtos, kiéhezett, vézna alakokat, amint egy lovas kócos szekerekön a gyékény ernyő alatt, gyanakvó, félénk arcukkal és összefogó gubbaszkodtak. A rendőrségnél Chajem Spruch, Cupra Spruch, Baruch Spruch, Izsák Kán, Stejnin Blühe stb. neveket mondtak be. De arra, hogy csakugyan Oroszországból kiüldözött zsidók lennének, a rendőrség náluk *semmi igazoló okmányt* nem talált. A három szekeret két városi rendőr kísérte a város határáig s ott bizta őket, hogy a hivatalos értesítésnek megfelelően érkezzenek meg *Margittára* s ott a járási főszolgabíróságnál jelentkezzenek. Mivel Nagyváradot is ohajtják szerencsétlenül — bizonytalannal hallottak Grosswardeinről arrafelé is — jó lesz a hatóságnak ügyelnie, hogy innen valóban tovább menjenek Kanadába s ne telepedjenek meg valahol a kies Katonavárosban.

* **Kalandos hírek a zágrábi érsekről.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Pokrov mu't hó 28-iki számában, cikk jelent meg, a mely Poszilovics dr zágrábi érsek ellen irányult. E cikk kivonatát néhány budapesti lap is közölte. A cikk többek között azt mondja, hogy Palunko spalato püspöki koadjutor mint a vatikán által kiküldött vizsgálóbíró Zágrába érkezett, hogy vizsgálatot indítson az érsek ellen. A Magyar Távirati Iroda zágrábi levezője feltétlenül megbízható forrásból arról értesült, hogy ezen kalandos hírek alapja a következő: Msgr Panunco tényleg mint apostoli vizitátor érkezett szombaton Zágrába. Missziójáról természetesen nem adhat felvilágosítást. Kétségtelen azonban, hogy az érseki irodáról esetleg az érsek környezetéhez tartozó egyes személyekről van szó. A vizsgálat azonban semmi szín alatt sem irányul az érsek ellen. Panunco szombat este érkezett ide, vasárnap az érseknél volt ebéden, a kivel azóta nem is beszélt, mert az érsek hétfőn reggel Gasteinba utazott, míg az apostoli vizitátor Spalatóba lért vissza a nélkül, hogy az érseket újból látta volna.

* **Uj vasuti hid.** A debrecen—fehértemplomi állami közut 97—88 km. szakaszán Gyapju község határán az Inánd-patakon lévő

vasuti hid oly rozoga állapotban van, hogy az a forgalomra már veszélyes. A kereskedelmi miniszter erre vonatkozólag most leiratot intézett Biharvármegye törvényhatóságához, hogy a hid újbóli építését elrendelte. Az ezzel kapcsolatos helyszíni bejárás megtartását is elrendelte a miniszter, melynek vezetésével Scholz Gyula királyi műszaki tanácsost bizta meg. A bejárás augusztus 25-én délelőtt 10 órakor lesz megtartva, melyen Biharvármegye törvényhatósága egy tisztviselővel fogja magát képviseltetni. A bizottság összejövetelének helye Gyapju.

* **A miniszter köszönete.** Biharvármegye közönsége a minisztereket kinevezésük alkalmával annak idején üdvözölte, amelyről akkor mi is megemlékeztünk. Ez üdvözlésre a vallás- és közoktatásügyi miniszter most a következő választ küldte tegnap Biharvármegye főjegyzőjének, Keszthelyi Zoltánnak saját címére:

Budapest 1906. július 31.

Biharvármegye közönségének hazafias üdvözlését őszintén köszönöm és szívből viszonozom.

Apponyi, s. k.

* **Segély egy festőművész növendéknek.** A napokban emlékeztünk meg arról, hogy Borzásy Béla festőművész növendék kérelmet intézett a törvényhatóságához segélyért. Az állandó választmány most terjesztette be a kérelmet a holnapi közgyűlés tárgyalása alá. A választmány Borzásyt nagyváradi illetőségűnek találta a bizonyítványok és a legutóbb tartott képkiállítás alapján, melyek a festő jeles tehetségét igazolják, 600 korona segélyt javasol kiutalványozni. Ez összeget Borzásy az esetben kapná meg, ha igazolná külföldi tanulmányainak megkezdését. A közgyűlés ma fog foglalkozni a javaslattal és bizonyára meg fogja adni az összeget, mely által egy igazi művész tehetség érvényesülését segíti elő.

* **Tiltakozás egy főigazgató ellen.** A sárosmegyei papok közül többen Eperjesen gyűlést tartottak tegnap, amelyen Tergina Gyula dr ellen, tankerületi főigazgatóvá történt kinevezése miatt tiltakoztak. A sárosmegyei papok azért nincsenek bizalommal Tergina működése iránt, mert tulságos szabadgondolkodónak ismerik. Elhatározták tehát, hogy a miniszterhez folyamodnak, helyezze el Terginát Sárosmegyéből.

* **Villamos vasut bajai.** A mi becézett jószágunk, melyre büszkék vagyunk, még mindig nem tökéletes. A közönség soraiban napról napra merülnek fel panaszok, melyek csakis a gyakorlatlan személyzetnek tulajdoníthatók. Különösen sok a panasz az átszálló jegyek váltásánál elkövetett mulasztásokra, melyeket a jegyadó tesz. E mulasztások olyanok, melyek az utast kompromittálják. Ugyanis az I. kocsin váltott jegyet nem jegyezte meg a kellő helyen, a II. kocsin, melyre át akar szállani az illető, a jegyszedő nem fogadja el, hanem azt mondja ez nem átszálló jegy. Ez oly szinten tünteti fel az utast, mintha az a villamos személyzetet akarná megcsalni. A jegyszedő természetesen ismét követeli, hogy fizesse meg az utas a jegyet és meg kell fizetnie, mert különben kiszállítják a kocsiból. Föltéve ha az illetőnél nincs több pénz és utja sürgős, az ilyen esetben igen kellemetlen helyzetbe jut a villamos mű jól (?) betanított személyzetének hanyagsága miatt. E bajok orvoslására felhívjuk az igazgatóságot.

* **Szerzetbe vonuló főúr.** Eszterházy György gr. veszprémmegyei földbirtokos elhatározta, hogy lemond a világi életről és szerzetbe vonul. Eszterházy most 58 éves. Elejtében sok csalódás és megpróbáltatás érte. Tavaszszal vesztette el egyetlen fiát 21 éves korában. Fia elvesztésének gondolata érlelte meg benne elhatározását.

* **Villamos mizériák.** Tegnap számban megemlékeztünk arról, hogy a Református kör megnyitásának estjén a villamos ivlámpák felmondták a szolgálatot és a közönséget a holdvilághoz utasították. Erre vonatkozólag most a következő sorok közlésére kért fel bennünket a villamos mű vezetősége.

A Református-kör megnyitó ünnepélyén az ivlámpának váratlan elsötétedése arra indít bennünket, hogy felhívjuk ez uton a n. é. közönséget, de kivált a mulatságokat, felolvasásokat stb. rendező bizottságokat, hogy amennyiben ilyeneket a Sporttéren, a gimnázium nagytermében vagy más csak időszakosan világított helyeken rendezni óhajtanak, a villamos művet e szándékukról előzetesen értesítsék, hogy az a berendezést megvizsgálhassa s annak rendbehozataláról intézkedhessék. Egyben ajánljuk az ilyen i. t. rendezőségeknek, hogy ilyen esetben a villamos műtől egy külön inspekciós szerelőt kérjenek, az ezen inspekciósért a villamos mű részéről felszámítandó csekély díj bizonyára megtérül az által, hogy az ilyen kellemetlenségek teljesen kizártnak tekinthetők. Nagyvárad város villamos műve. *Belányi Imre igazgató.*

* **A Téglagyár-utca kövezése.** Tegnap egy kötelező nyilatkozatot nyújtottak be Rendes Vilmos építész és az Auróra aethergyár részvénytársaság a városhoz. E nyilatkozat a Téglagyár-utca kövezésére vonatkozik és városra igen előnyös. Ugyanis a fent említettek kérik a várost, hogy a Téglagyár-utca kövezését még a nyár folyamán eszközöjje a város. Ha e kérelem teljesítve lesz, az esetben kötelezik magukat hogy a kövezési munkálatokhoz a következőkkel járulnak: Kötelezik magukat 500 korona készpénz lefizetésére. A feltöltéshez szükséges kavicsot saját költségükön szállítják. A kövezést mérnöki utasítás szerint saját munkásaikkal végeztetik. Ezekon kívül, ha a kövezetvám 906 évi költségvetéséből az 1620 korona felmerülő kiadást nem tudná fizetni a város, ők az összeget minden kamat nélkül előlegezik a városnak.

* **A kiszolgált katonákért.** Jásznagykunszolnok vármegye mozgalmat indított a sorhadi szolgálatból elbocsájtott vagyontalan katonák segélyezésére vonatkozólag. Felhozta e mozgalom okait is. Ugyanis a legtöbb katona a földművelők közül kerül ki, akik rendszeren nősemberek akkor, mikor a katonasághoz kerülnek, de a legtöbbnek szüleik vannak, kik a katonai szolgálatra bevonuló gyermekeik támogatására vannak utalva és így kenyérkereső nélkül maradnak. A három év eltöltése után minden nélkül hagyják ott a katonaságot, pedig még a raboknak is van némi pénzük mikor a börtönből kiszabadulnak. A fenti vármegye közönsége közgyűlési határozatot hozott, hogy e tárgyban feliratot intéz a képviselőházhoz, hogy az állam a vagyontalan sorhadi szolgálatból elbocsájtott katonákat segélyezésben részesítse. E feliratot minden vármegye és város törvényhatóságának megküldték, hogy hasonló felirattal járuljanak a képviselőházhoz.

* **A nagyszalontai gimnázium.** A nagyszalontai gimnázium ujonnan leendő felépítésére már ez év elején mozgalom indult meg. Az épület helye bizonyos kifogások alá esett, mivel a kijelölt helyen a gimnázium mellé még felállítandó internátus nem férne el. Most egy újabb helyet jelöltek ki amely az eddiginél sokkal alkalmasabb. A miniszter most már az építkezési engedélyt is felülvizsgálta és jóváhagyta.

* **A hágói ut.** A bihari hágói ut egy részét a városnak kötelessége gondoztatni. Az ut az utóbbi időben olyan állapotba jutott, hogy az nem felelt meg a közforgalomnak. E miatt panaszt tettek az alispánhoz, ki az ut helyreállítására iránt a várost megkereste. A mérnöki hivatalnak kiosztott megkeresésre most érkezett jelentés, mely az ut kijavítási munkálatainak megtörténtét jelzi.

* **Öngyilkosság.** Zsákáról tudósítónk ismét öngyilkosságról számol be. Szücs Mihály 67 éves ember tegnap délután felakasztotta magát. Az öreg ember tettét mikor észrevették már halott volt. Az esetről jelentést tettek a kir. ügyészségnek.

* **Amerikai reklám.** Aki azt hiszi, hogy az amerikai üzletemberek a reklámesimálás terén már elérték a legmagasabb rekordot, az csalódik. Ime a következő példa: Coshortonban, Ohio állam egyik kisebb városában cirkuszmutatványokra készültek, melyek iránt az amerikaiak rendkívül érdeklődnek. Ezuttal is nemcsak a helybeli közönség, de a környékbeli farmerek nagy serege is ellepte a város főutcáit, hogy a cirkusz szokásos reklám felvonulásaiban gyönyörködjenek. Egyszer csak zenekar vonul fel az utcán, melyet rendkívül cifra egyenruhában pompázó lovas ember követett, mellette két zászlóvivővel s utána a vadállatok ketrezeit szállító kocsikkal, melyekben azonban tigrisek és oroszlanok helyett cifrán felöltözött kutya, macskák és kecskék foglaltak helyet. Az elámult közönség azonban a zászlók felírataiból és a nagymennyiségben szétosztott reklám-kártyákból csak hamar megtudta, hogy ez nem a cirkusz, hanem a Joster and Davis áruházi cég reklámenete, amely orbi et urbi tudatja, hogy a világ minden részéből megérkezett áruk oly látványosságot képeznek, melynek megtekintése száz cirkusz mutatványánál is többet ér. A reklám-kártyák ígérik még hihetetlen árnyéklést, ingyen emléktárgyakat a látogatóknak, 14 élőképet stb. A nagyitokban előkészített reklám a cég versenytársait is meglepte s mondják, hogy az áruház e napon kitűnő üzleti eredményt ért el.

TÁVIRATOK.

Khuen-Héderváry fia kamarás.

Bécs, aug. 7. O felsége Khuen-Héderváry Sándor gróf követségi attasénak a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

A nők választójoga.

Budapest, aug. 7. (Saját tud. táv.) A nők választójoga érdekében működő nemzetközi szövetség ma kezdte meg tanácskozási ülését Koppenhágában. A tanácskozásokon az összes európai nemzetek és az amerikai egyesült államok képviselve vannak.

Egy hercegnő halála.

München, aug. 7. Matild szász-koburgothai hercegnő Davosban ma éjjel 11 órakor meghalt.

Öngyilkos lapszerkesztő.

Budapest, augusztus 7. (Saját tud. táv.) Erfurtból jelentik: *Salberi* Henrik költő és lapszerkesztő ma éjszaka lakásán megölte szeretőjét s azután öngyilkosságot követett el magán. Allítólag plágiumot követett el nem régebbe s ezért követte el végzetes tettét.

Igazságszolgáltatás.

Kereskedői tisztesség. A Kuria érdekesen határozta meg f. évi 4854 B. sz. ítéletében a kereskedői tisztességet. A kereskedői tisztességnek, ugymond, a határa nem ott végződik, ahol valamely törvényes rendelkezéssel nyílt ellentétbe jön, hanem a közönséges üzleti érdek mellett is vannak olyan erkölcsileg kötelező szabályok, amelyeknek figyelmen kívül hagyása alkalmas arra, hogy a kereskedő eljárása jogos bírálat tárgyává tehető legyen. Már pedig, amikor valamely cég a per rendes

utja helyett a csőd elrendelése által kíván követeléséhez jutni a felszámolásban levő társasággal szemben és a felszámolás lehetőségét kerülő uton megakadályozni törekszik, kétségtelen, hogy a magánvádoló ténykedései a törvény keretein belül maradván bár, de minden esetben olyanok voltak, amelyek alapján a vádlott jogosan használhatta a cég eljárásának jellemzésére a vádbeli meggyalázó kifejezéseket.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: Gorkij Maxim 114.

— El innen! — bömbölte Foma. Menj Majakinhoz, udvarolj neki, talán számodra is jut valami.

Szmolin gunyosan füttyentett s félre állott. A kereskedők is kezdtek elvonulni az asztal mellől. Ez bosszantotta Fomát, mert égett benne a vágy, hogy szavaival fölkeltsse kíváncsiságukat.

— Ti építettétek föl az élet? — kiabált tovább. Hát kik vagytok ti? Gazemberek és rablók...

Néhányan most Foma felé fordultak, miatha a nevükön szólították volna őket.

— Kononov, hát téged mikor élnek már el a miatt a lány miatt? Mi? Mikor visznek már Szibériába? Mi? A saját gőzösödön visznek? Vagy állami gőzösön?

Kononov egy székre roskadt, arcába szökött a vér s az öklével fenyegette meg Fomát.

— Haha! Te életrendező — folytatta Foma. És te Gustin, miért nem adsz egy kis alamizsnát a bátyád gyermekeinek? Hisz egy kopeket megérdemelnek azért a tokért, amit elloptál tőlünk. És téged mikor visznek már? Mi? Még mindig nem visznek? És tudod, hogy mi a legérdekesebb terajtd? Az, hogy gazember létedre olyan becsületes pofád van.

Foma kacagott. Aztán elhallgatott egy percre, mert észrevette, hogy amióta megnevezi az egyeseket, a kereskedők arcán mosolygás és káröröm látszik. Valaki suttogva mondta:

— Ez jó célzás!

Foma most vérszemet kapott s vad szenvedélyvel kezdte felsorolni mindenkiről azt, amit tudott. Most már figyelmesen hallgatták, közelebb húzódtak hozzá s bámulva néztek rá.

Most valaki ordítani kezdett:

— Micsoda? Ezt mered rólam mondanil Ezt? Meg kell kötözni ezt a bolondot.

Foma nevetett.

— Az igazságot nem lehet megkötözni!

— Nagyon jó — mondta Kononov.

— Nézzétek meg jól — mondta most Majakin. Ez ő!

— Tegyétek ki a partra!

Kononov leszólt a kapitánynak:

— Vissza! A városba! A kormányzóhoz! Valaki izgatottan mondta:

— Ezt így rendezték... Kitanították, csakhogy bátorsága legyen...

— Nem, ez lázadás!

— Kötözzétek meg! Kötözzétek meg!

Foma a pezsgős palack után nyult s a levegőben hadonázott vele.

— Csak próbáljátok meg! Hiába okoskodtak, meg kell hallgatnotok.

Most valaki közbeszólt. Édeskés, hízlgő hangon mondta:

— Ez a lelkiismeret szava! Nem tesz semmit! El kell viselni... Ez látnoki vád... Hisz mindnyájan bűnösök vagyunk. Ha meg kell vallani az igazat, megvallom, hogy nagy bűnösök vagyunk.

Most püsszegni kezdtek, Subov még olbalba is ütötte a beszélőt, aki erre meghajolt s eltűnt a tömegben.

— Subov, — kiáltotta Foma. — Hány embert tettél már tönkre? Nem jelenik meg meg álmaidban Petrovics Iván, aki temiatad

fojtotta meg magát? Igaz-e, hogy minden mi-sénél tiz rubelt lopsz ki a perselyből?

Subov nem várta ezt s szinte megder-medt rémtünetében. De aztán újra fölugrot s így kiáltott:

— Micsoda? Még engem is bántani mersz? Engemet?

Foma sikoltó hangon felelt. Valaki ordítani kezdett, hogy hozzanak matrózokat, hogy kötöz-zék meg Fomát.

— Nem tűrjük tőle! — kiáltották többen.
— Kötözzétek meg! Kötélre vele! Kötélre!

Foma csak állt egy helyben, villogó szem-mel nézett végig az embereken s újból beszélni kezdett:

— Ti nem az életet építettétek föl, hanem szemétdomkot csináltatok az életből. Csak szeny-nyet és piszkot természettedek. Van-e lelkiis-meretek? Gondoltatok e Istenre valaha? A pénz, az a ti Istenek. A lelkiismeretet is kiöl-tétek. Hova tettétek? Vérszopók! Mások mun-káján élőködtek, hány ember sirt már véres könnyeket miattatok? Még a pokolban sincs számotokra hely. Titeket nem tűzben, de lán-goló sárban fognak megfőzni és évszázadokig fogtok szenvedni... Az ördögök az üstbe dobnak benneteket s még öntenek rátok vala-mit... [haha! Még valamit öntenek rátok! Tisztelt kereskedők! Az élet fölépítői... ördögök!]

Foma kacagott. Ebben a pillanatban nagy dulakodás támadt körülötte, Fomára rohantak s feldöntöttek.

— Most megvagy! — lihegte valaki.

— Így? Így? — kiáltotta Foma rekedten. Egy fél percig dulakodtak s egyre hangzottak a lihegve kiejtett szavak:

— Csak a földre!

— A karját... oh!

— A szakállánál!

— Egypár szalvétát ide! Kötözzétek meg szalvétával.

— Harapsz kutya!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásái.

A nagyváradai piacon 1906. augusztus 6—7. napján tartott vásárban eladott természet-mények és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza ó 13:20 uj 12:80 12:60 Kétszeres buza ó 11:60 uj 10:40 10:20 Rozs ó 10:20 uj 10:— 9:80 Árpa ó 10:40 uj 10:— 9:80 Zab ó 13:40 uf 12:20, 12:— Tengeri 14:20 14:— Borsó 34 Lenese 38:— Bab 28:— Köleskása 44:— Burgonya 4:— 100 kiló lángliszt 25:50 Zsemlyeliszt 25:— Fehérkenyérliszt 24:50 Barnakenyérliszt 20:— Széna fuvarral 4:60 Szalma fuvarral 1:20. Só zolt szalonna 168:— Zsup-szalma —18. A'om szalma —12. 1 köbméter bükkfa 7:— Tölgyfa 8:— C. erfa 8:— 1 kiló marhahus I. o. 1:36, kiló marhahus II. o. 1:34 kiló marhahus III. o. 1:28 1 liter ó-bor 1:—, 1 liter uj-bor 80:— liter pálinka —72, 1 liter szilvapálinka 1:60, 1 liter szesz 2:— 1 m. kőszó 21:80. 1 mm. nyers faggyu 72:— 1 mmjolvast. faggyu 92:— 1 mm. szappau 50:— 1 mm birka gyapju —. 1 m m. magyar gyapjú 1 mm. —. hlt. -bor 64:— 1 hlt. ujbor 38 1 m. m. mész 1:80 1 mm kemény faszén 320 1 mm. puha faszén 3 1 — hlt. kendermag —. 1 hlt. köles —. 1 hlt. repese —. 1 hlt. dió 40 — 1 hlt. mugyoró —. 1 hlt. aszalt szilva —38 1 kg savanyu káposzta / —. 1 kg szalonna nyers 150 1 kg sertéshus 144 1 kg vereshagyma 14:— 1 kg foghagyma —40 1 kg bors 220 1 kg paprika 4:50 1 kg barna kenyér 18:— Egy liter kőolaj —44

Forgalmi kimutatás 1906 aug. 6—7. hiszta buza körülbelül 240 htl — Kétszeres buza 110 hlt Rozs 130 hlt Árpa 100 hlt Zab 80 Tlir Tengeri 80 hlt burgonya 160 hlt.

Lábasjóságok Hizott sertés mintegy 92 félhizott 98 drb 2 évestől feljebb 270 drb 1 éves

161 feljebb 150 Süldő 146 drb malacz 135 drb. Vagó marha 90 drb Jármos ökör 300 drb Fe-jős tehén 286 drb borju 330 drb bivaly 29 drb. juh és kecske 42 drb Ló 712 darab

Értéktőzsde.

Budapest, aggusztus 7.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678.—
Magyar hitelrészvény	— — —	796.—
Leszámitoló bank	— — —	506.—
Rimamurányi	— — —	525.—
Osztrák-m. állam vasutirészvény	670.—	
Közúti vasut	— — —	594.—
Városi villamos vasut	— — —	327.50

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, augusztus 7.

Buza okt. ápr.	— — —	15.32	—	14.72
Rozs okt.-re	— — —	12.40	—	12.36
Tengeri augusz. 1906	— — —	1248.	—	12.40
Zab ápr.-ra	— — —	—	—	16.82
Repcze aug.-ra	— — —	32.50	—	32.40

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 aug. 7-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	112.40
Magyar koronajárdék 4%	— — —	94.40
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	— — —	84.75
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	— — —	95.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—	
Magyar gyermekny sorsjegy-kölcsön	— — —	208.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	— — —	155.—
Osztrák járdék papirban	— — —	99.50
Osztrák járdék ezüstben	— — —	100.25
Osztrák korona járdék	— — —	117.80
Osztrák járdék aranyban	— — —	99.45
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	1.59
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	17.58
Magyar hitelbank részvény	— — —	810.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	672.—
Osztrák magyar államvasuti részvény	— — —	671.50
Német birodalmi márka	— — —	19.49
London vista	— — —	117.30
Páris vista	— — —	240.10
20 márkás arany	— — —	95.47
20 frankos frankos (Napolendor)	— — —	23.46

A szerkesztésért felelős.

Dr. VUOSKICS GYULA.

Telefon 695. Telefon 695.

Eigner Ede és Társa Kobrak cipők

gyári raktára.
Nagyvárad Bémer-tér.

Csinos jó és elegáns női férfi és gyermek cipő különlegességekben folyton

u j d o n s á g o k.

Szives pártfogást kér kiv. tisztelettel

Eigner Ede és Társa.

Vidéki és helybeli telefon 695.

Baross-utca 60—sz. házban egy modern uri lakás fürdőszobából s a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel **1906 november 1-től**, valamint ugyanott egy udvari magtár és aszfaltozott pinchehelyiség minden órán kiadó.

Értekezhetni a Polgári takarékpénztár részvénytársaságnál **Kossuth La-jos 4 sz.**

Egy-két jó családból való,
2—3 középiskolát végzett fiu
fizetéssel felvétetik

tanulónak

a Szent László nyomdában.

NAGYVÁRADI

középiskolai internátus,

Nagyváradon, a Tisza Kálmán téri Elek-féle házban, (9. sz.) folyó évi szeptember hó 1-én,

gimnáziumi, reáliskolai és felső kereskedelmi tanulók részére

internátus fog megnyilni.

Egyenkénti tanítás nevelő-tanárok vezetése és felügyelete alatt. Szigorú korrepetálás és naponkénti kihallgatás a feladott leckékből.

Francia társalgás az intézet francia születésű tanár-nevelőjével. Zeneoktatás megbeszélés szerint.

Az intézet a város legegészségesebb helyén fekszik, közel a tanintézetekhez.

Bő tájékoztatást kívánatra ingyen küld az intézet tulajdonosa és vezetője, a kivel értekezni lehet naponként 9-től 12-ig.

Nagyvárad, 1906. június 18.

1886. a.

DÉNES PÁL,

intézettulajdonos és igazgató.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1906. évi május 1-től.

Budapest—Nagyvárad—Kolozsvár.							Kolozsvár—Nagyvárad—Budapest.							Püspök-Ladány—Debreczen—Érmihályfalva.						
	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	V.		V. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.		Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	V. v.
Budapest ind.	7 25	9 —	2 35	5 45	9 15	—	Kolozsvár ind.	—	7 1 —	5 23	12 59	6 05	11 10	P.-Ladány ind.	4 —	1 24	6 02	11 18	2 24	6 16
Rákos	—	—	2 47	—	—	—	Jegénye	—	—	6 11	1 42	7 14	—	Debreczen	5 03	2 50	6 55	12 04	4 —	7 —
Ujszász	9 37	11 52	7 30	9 27	11 19	—	B.-Hunyad	—	8 47	6 39	2 13	7 35	12 23	Érmihályfalva érk.	6 06	3 47	7 35	12 53	5 05	—
Szolnok	—	—	7 43	—	—	—	Csucsá	4 —	9 23	7 09	2 44	8 33	12 55	Érmihályfalva—Debreczen—Püspök						
Szajol	—	—	—	—	—	—	Rév	5 —	10 10	7 48	3 24	9 27	1 37	Érmihályfalva ind.	5 58	10 36	3 46	5 11	9 06	—
P.-Ladány	11 13	2 09	5 57	11 53	12 55	6 —	Élesd	5 —	10 27	7 59	3 34	9 46	1 50	Debreczen	7 26	12 05	4 46	8 29	10 35	3 30
Báránd	—	—	—	—	—	—	Mező-Telegd	6 —	10 41	8 11	3 45	10 02	2 03	P.-Ladány érk.	—	01 11	5 32	9 54	11 24	5 34
Sáp	—	—	—	—	—	—	F.-Vásárhely	6 —	10 58	—	—	10 21	—	Debreczen—Nagy-Léta—Vértés						
B.-Ujfalva	11 46	2 53	6 31	12 46	1 33	6 50	Várád-Velenceze	7 —	11 07	—	—	10 30	2 26	Debreczen i.	9 35	4 51	Nagy-Léta-	5 25	10 05	—
M.-Peterd	—	—	—	—	—	—	Nagyvárad érk.	7 —	11 13	8 36	4 09	10 37	2 32	Sáránd	10 18	5 36	Vértés ind.	—	—	—
M.-Keresztes	—	—	—	—	—	—	Nagyvárad ind.	2 30	8 43	11 36	4 15	11 09	2 38	H.-Bagos	10 28	5 46	M.-Pályi	5 17	1 30	—
Bors	—	—	—	—	—	—	Püspöki	2 41	8 52	11 47	—	11 19	—	H.-Pályi	10 45	6 05	H.-Pályi	6 03	1 48	—
Püspöki	—	—	—	—	—	—	Bors	2 54	—	11 54	—	11 26	—	M.-Pályi	10 57	6 16	H.-Bagos	6 18	2 05	—
Nagyvárad érk.	12 26	3 4	7 07	1 48	2 11	7 53	Mező-keresztes	3 18	—	12 05	—	11 39	—	Sáránd	11 16	6 36	Debreczen é.	7 18	3 13	—
Nvárad (Sz. v.) ind.	2 41	4 10	7 1	2 06	2 18	12 41	Mező-Peterd	3 38	—	12 17	—	11 51	—	Sáránd—Derecske						
V.-Velenceze	12 48	4 17	—	2 31	2 26	12 48	B.-Ujfalva	4 04	9 21	12 29	4 52	12 05	3 18	Sáránd ind.	10 23	5 26	Derecske ind.	6 —	1 49	—
F.-Vásárhely	12 59	4 28	—	2 42	—	12 59	Sáp	4 31	9 34	12 47	—	12 25	—	Derecske érk.	10 42	5 45	Sáránd érk.	6 20	2 09	—
M.-Telegd	1 22	4 49	7 42	3 04	2 51	1 22	Báránd	4 56	—	1 01	—	12 41	—	Debreczen—Sáránd						
Élesd	1 43	5 06	7 55	3 24	3 05	1 43	P.-Ladány	5 13	10 01	1 45	5 51	1 19	4 03	Sáránd ind.	10 23	5 26	Derecske ind.	6 —	1 49	—
Rév	2 11	5 51	8 15	3 50	3 26	2 11	Szajol	6 29	—	—	—	—	—	Derecske érk.	10 42	5 45	Sáránd érk.	6 20	2 09	—
Csucsá	3 23	6 38	9 03	4 56	4 16	3 33	Szolnok	9 52	11 18	3 49	7 32	3 44	5 39	Debreczen—Sáránd						
B. Hunyad	4 03	7 19	9 23	5 34	4 52	4 03	Rákos	10 17	—	—	—	—	—	Sáránd ind.	10 23	5 26	Derecske ind.	6 —	1 49	—
Jegénye	4 33	7 49	9 57	6 02	—	4 33	Budapest érk.	—	1 50	6 40	9 35	7 10	7 50	Derecske érk.	10 42	5 45	Sáránd érk.	6 20	2 09	—
Kolozsvár érk.	5 15	8 34	10 36	6 59	5 53	5 15														

Nagyvárad—Szeged.				Szeged—Nagyvárad.				Nagyvárad—Arad.				Arad—Nagyvárad.			
	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Nagyvárad ind.	10 20	4 45	7 40	Szeged ind.	3 30	10 59	8 —	Nagyvárad ind.	10 20	4 45	7 40	Arad ind.	5 10	11 25	9 30
Ósi	10 30	4 56	7 59	H.-M.-Vásárhely	4 28	11 40	8 56	Ósi	10 30	4 56	7 59	Kétegyháza	6 11	12 34	10 24
Less	10 48	5 15	8 22	Orosháza	5 41	12 28	10 07	Less	10 48	5 15	8 22	Csaba érk.	6 35	12 59	11 50
Cséffa	11 03	5 34	8 45	Csaba érk.	6 35	1 18	—	Gyapju	—	—	—	Csaba ind.	6 56	1 38	4 26
Szalonta	11 26	6 02	9 24	Csaba ind.	6 56	1 38	4 50	Cséffa	11 03	5 34	8 45	Gyula	—	19 2 02	5 54
Kötegyán	11 44	6 24	9 52	Gyula	7 18	2 02	5 26	Szalonta	11 26	6 02	9 24	Sarkad	7 40	2 22	5 10
Sarkad	11 54	6 33	10 06	Sarkad	7 40	2 22	5 54	Kötegyán	11 44	6 24	9 52	Kötegyán	7 51	2 32	6 02
Gyula	12 18	6 57	10 37	Kötegyán	7 51	2 32	6 11	Sarkad	11 54	6 33	10 06	Szalonta	8 20	2 57	7 31
Csaba érk.	12 37	7 18	10 45	Szalonta	8 20	2 57	7 22	Gyula	12 18	6 57	10 37	Cséffa	8 40	3 15	7 —
Csaba ind.	1 48	7 41	4 44	Cséffa	8 40	3 15	7 38	Csaba érk.	12 37	7 18	11 05	Gyapju	—	—	—
Orosháza	2 49	8 59	5 50	Less	9 02	3 33	7 56	Csaba ind.	2 05	7 29	4 32	Less	9 02	3 33	7 54
H. M.-Vásárhely	3 44	10 12	7 —	Osí	9 19	3 49	8 16	Kétegyháza	2 34	7 57	5 03	Ósi	9 19	3 49	8 16
Szeged-Rökus érk.	4 22	11 05	7 55	Nagyvárad érk.	9 30	4 —	8 31	Arad érk.	3 29	9 —	6 05	Nagyvárad érk.	9 30	4 —	8 31

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.				Nagyvárad—Érmihályfalva.				Érmihályfalva—Nagyvárad.							
	Tv. sz. sz.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Tv. sz. sz.	V. v.		Sz. v.	V. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	V. v.				
Nagyvárad ind.	5 30	4 30	—	Vaskóh ind.	4 10	2 —	—	Nagyvárad ind.	4 25	6 44	—	Érmihályfalva ind.	6 14	20 —					
V.-Velenceze	5 42	4 40	—	Lunka-Rézbánya	4 22	2 13	—	B.-Püspöki	4 40	7 10	—	Érselind	6 49	—					
Félic-Fürdő	6 07	5 05	—	Szudrics	4 48	2 42	—	Bihar	5 —	7 35	—	Székelyhid	7 08	48 —					
Karó	6 24	5 21	—	Belényes	5 16	3 22	—	Paptamási	5 24	8 03	—	Nagykátya	7 20	6 02					
Nyárló	7 07	5 58	—	Sonkolyos	5 36	3 46	—	Gyapoly	5 37	8 19	—	B.-Dioszeg	7 33	6 22					
Magyar-Gyepes	7 21	6 11	—	Belényes-Ujlak	5 47	3 58	—	B.-Dioszeg	5 53	8 44	—	Gyapoly	7 48	7 40					
Tasádfő	7 39	6 28	—	Borz	5 55	4 08	—	Nagykátya	6 05	8 57	—	Paptamási	8 49	8 08					
Drág-Cséke	7 55	6 43	—	Sólyom	6 09	4 30	—	Székelyhid	6 28	9 33	—	Bihar	8 27	8 33					
Magyar-Cséke	8 14	7 —	—	Gyanta	6 28	4 51	—	Érselind	6 49	9 59	—	B.-Püspöki	8 52	8 58					
Dusesd	8 28	7 13	—	Hollód	6 41	5 12	—	Érmihályfalva érk.	7 19	10 31	—	Nagyvárad érk.	9 06	9 15					
Szombatság-Rogoz	9 02	7 45	—	Szombatság-Rogoz	6 56	5 39	—	Szombatság—Rogoz—Dobrest.				Dobrest—Rogoz—Szombatság.							
Hollód	9 15	7 56	—	Magyar-Cséke	7 36	6 21	—	Szombatság-Rogoz ind.	9 10	7 50	—	Dobrest ind.	6 06	4 22					
Gyanta	9 31	8 10	—	Drág-Cséke	7 55	6 42	—	Nánhegyesel	9 36	8 16	—	Nánhegyesel	6 16	4 32					
Sólyom	9 53	8 32	—	Tasádfő	8 09	6 56	—	Dobrest	9 46	8 26	—	Szombatság-Rogoz érk.	6 40	4 56					
Porz	10 10	8 47	—	Magyar-Gyepes	8 25	7 13	—												
Belényes-Ujlak	10 22	8 57	—	Nyárló	8 37	7 26	—												
Sonkolyos	10 36	9 09	—	Karó	9 03	7 52	—												
Belényes	11 19	9 42	—	Félic-Fürdő	9 17	8 06	—												
Szudrics	11 46	10 05	—	V.-Velenceze	9 38	8 31	—												
Lunka-Rézbánya	12 19	10 31	—	Nagyvárad érk.	9 49	8 43	—												
Vaskóh érk.	12 35	10 45	—																

Nagyvárad—Dévaványa—Gyoma.				Gyoma—Dévaványa—Nagyvárad.				Véztő—Kötegyán—Hollód.				Hollód—Kötegyán—Véztő.			
	V. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.		V. v.	V. v.	V. v.
Nagyvárad ind.	5 47	1 30	—	Gyoma ind.	3 40	2 30	—	Véztő ind.	4 45	5 10	—	Hollód ind.	4 35	11 20	—
Ósi	6 07	1 44	—	Ozed	4 07	2 54	—	Okány	5 07	5 26	—	Mocsár-Gyanta	4 46	11 —	—
Uj-Palota	6 22	1 59	—	Déva-Ványa	4 37	3 26	—	Gyanta	5 23	5 43	—	Rippa	5 02	11 12	—
Gyires	6 40	2 16	—	Kéthalom	4 54	3 43	—	Sarkad-Keresztur	5 36	5 52	—	Tenke	5 24	12 33	—
Körösszeg	7 01	2 35	—	Körös-Ladány	5 13	4 06	—	Méhkerek	5 52	6 07	—	Fekete-Tót	5 44	12 10	—
Szakál	7 39	3 03	—	Szeghalom	5 40	4 38	—	Kötegyán érk.	6 —	6 17	—	Fekete-Bátor	6 06	1 32	—
Nagy-Tóti	7 55	3 42	—	Véztő	6 12	5 22	—	Kötegyán ind.	6 16	6 48	—	Arpád	6 16	1 —	—
Komádi	8 25	4 02	—	Kót	6 38	5 52	—	Pósa	6 29	7 03	—	Erdő-Gyarak	6 25	1 11	—
Iráz	8 42	4 25	—	Iráz	6 52	6 07	—	Ilye	6 48	7 18	—	Csegöd	6 34	1 21	—
Kót	9 14	5 02	—	Komádi	7 10	6 38	—	Csegöd	7 02	7 37	—	Ilye	6 57	1 31	—
Véztő	9 40	5 45	—	Nagy-Tóti	7 22	6 50	—	Erdő-Gyarak	7 12	7 51	—	Pósa	7 07	2 51	—
Szeghalom	10 26	6 02	—	Szakál	7 48	7 23	—	Arpád	7 21	8 01	—	Kötegyán	7 19	2 02	—
Körös-Ladány	10 47	6 20	—	Körösszeg	8 11	7 47	—	Fekete-Bátor	7 39	8 27	—	Kötegyán ind.	8 05	2 15	—
Kéthalom	11 05	7 —	—	Gyires	8 33	8 12	—	Fekete-Tót	7 52	8 42	—	Méhkerek	8 15	2 40	—
Déva-Ványa	11 42	7 20	—	Uj-Palota	8 47	8 27	—	Tenke	8 17	9 17	—	Sarkad-Keresztur	8 33	3 50	—
Ozed	12 06	7 36	—	Ósi	9 03	8 46	—	Rippa	8 41	9 46	—	Gyanta	8 43	3 21	—
Gyoma érk.	12 23	7 44	—	Nagyvárad érk.	9 20	9 05	—	Mocsár-Gyanta	8 53	9 59	—	Okány	9 02	3 45	—
								Hollód érk.	9 03	10 11	—	Véztő érk.	9 20	4 1	—

A vonatok közlekedési ideje középeurópai idő szerint van kitüntetve. A vastagabb számok este 6 órával reggeli 6 óra 50 perccel kezdődő jeltől. A †-tel jelölt feltételes megállóhely.

Ügyes lapkihordónő

felvétetik a
"TISZÁNTÚL," kiadóhivatalában

*Pártoljuk a hazai ipart! Ne vigyük pénzünket idegenbe,
hanem vásároljunk kizárólag magyar készítményű*

BÚTOROKAT

gyári árban, kezeség mellett a

Magyar Műbútorgyár Részvénytársaságnál
NAGYVÁRADON, FŐ-UTCA ELEJÉN.

Ipari és kereskedelmi vezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás- szálloda- és kávéházberendezések műipari vállalata.
Kívánatra tervek és költségvetések. — Telefon 421 szám.

Vasöntőde Nagyváradon.

Van szerencsénk a t. közönség tudomására hozni, hogy

Tátray és Klier cég alatt

egy a mai kor vívmányaival felszerelt

VASÖNTÖDÉT nyitottunk.

melyben mindenféle vasöntések, gépalkatrészek gyorsan, jól és olcsón öntetnek. — Tisztelettel

Tátray Sándor és Klier Alajos Nagyvárad, Teleky-utca 35.

HÁASZ MANÓ kézmű-és divatárúháza NAGYVÁRAD Zöldfa-utca elején.

Nem kapható sehol oly óriási nagy raktár mint nálam,
különösen nagy mennyiség érkezett most, *grenadinok,*
pouplinok ruhára való vásznakból és *him-*
zett bátistokból. Ugyiszinte *vászon* és *valansen*
csipkékben és *betétekben* nagyon szép nagy raktár van.

Az árak pedig az ösmert igazán szolid olcsó árak.

Moskovits Farkas és Társa

„Első nagyváradai cipő és csizmagyár“

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség szerződéses szállítói

370 munkás és alkalmazott. Fiók gyártelep Budapesten. Tanonc internátus 24 belakó, 18 bejáró tanonc.

Készítünk kizárólag kézimunkával a legfinomabb

Férfi-, női
és gyermek-

cipőket, csizmákat

s legtartósabb kivitelben

... francia, angol és
amerikai szabás sze-
rint s ezeket:

eredeti gyári szabott árakon

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú saját házunkban
(volt rendőrségi épület) **kicsinybeni eladási**
üzletünkben árusítjuk.

Különleges lábbelik katonatisztek, gazdászok, vasúti és postatisz-
tek, csendőrök és pénzügyőrök részére.

